

Duurzaamheid is een 'hot item'

In deze kleine kernen krant lees je de verhalen van een aantal verschillende initiatieven die met het thema aan de slag zijn gegaan. Op de kaart op deze pagina vind je nog een aantal initiatieven ter inspiratie. Uiteraard is dit slechts een kleine greep en gebeurt er veel meer in Limburg!

Enkele voorbeelden

- 1. Weert Energie**
Coöperatieve vereniging van leden uit de omgeving Weert
- 2. Gemeenschapshuis Limbricht**
Duurzame renovatie (in uitvoering)
- 3. Energiecafé Molenhoek**
Ontmoetingsplaats voor mensen die reeds ervaring hebben met duurzame energie en voor degenen die hier mee aan de slag willen en er naar op zoek zijn.
- 4. Bee Power**
Lokale energiecoöperatie in Venray
- 5. De Groene Vogel**
Verduurzaming van woningen in gemeente Beesel
- 6. Fanfarezaal Hunsel**
Omvorming naar duurzame voorziening van en voor het dorp (in uitvoering)
- 7. Gloei Peel en Maas**
Netwerkorganisatie, mediator en verbinder van concrete en innovatieve duurzaamheidsprojecten in de gemeente Peel en Maas
- 8. Zonnebos Lomm**
Kunstwerk tbv de bewustwording rondom het thema energie
- 9. Eerste Maastrichtse Energie Coöperatie (EMEC)**
Een initiatief van Maastrichtenaren die vinden dat er meer duurzame energie zou moeten worden opgewekt in de gemeente.

Colofon

De Kleine Kernen Krant Limburg is een uitgave van de Vereniging Kleine Kernen Limburg en wordt verspreid onder de leden van de VKKL en abonnees.

Redactie:
Wim Desserjser, Annet Jeucken, Monique Steijvers, Ralph Tangelder en Kevin Relouw

Met dank aan:
Pierre Bakkes, Henny Pelsers, Henk van de Loo, Cor de Nijs, Berna Mathijssen, Thijs Brouns, Rick Thijssen, Piet Selen, Geert Claessens, Albert Melskens, Jac Ewalts en Wim Weijs

Deadline kopij:
Inleveren van kopij voor de volgende uitgave uiterlijk 15 augustus 2019.

Realisatie:
Weemen web | print | promo 100% eco-proof, weemen.nl

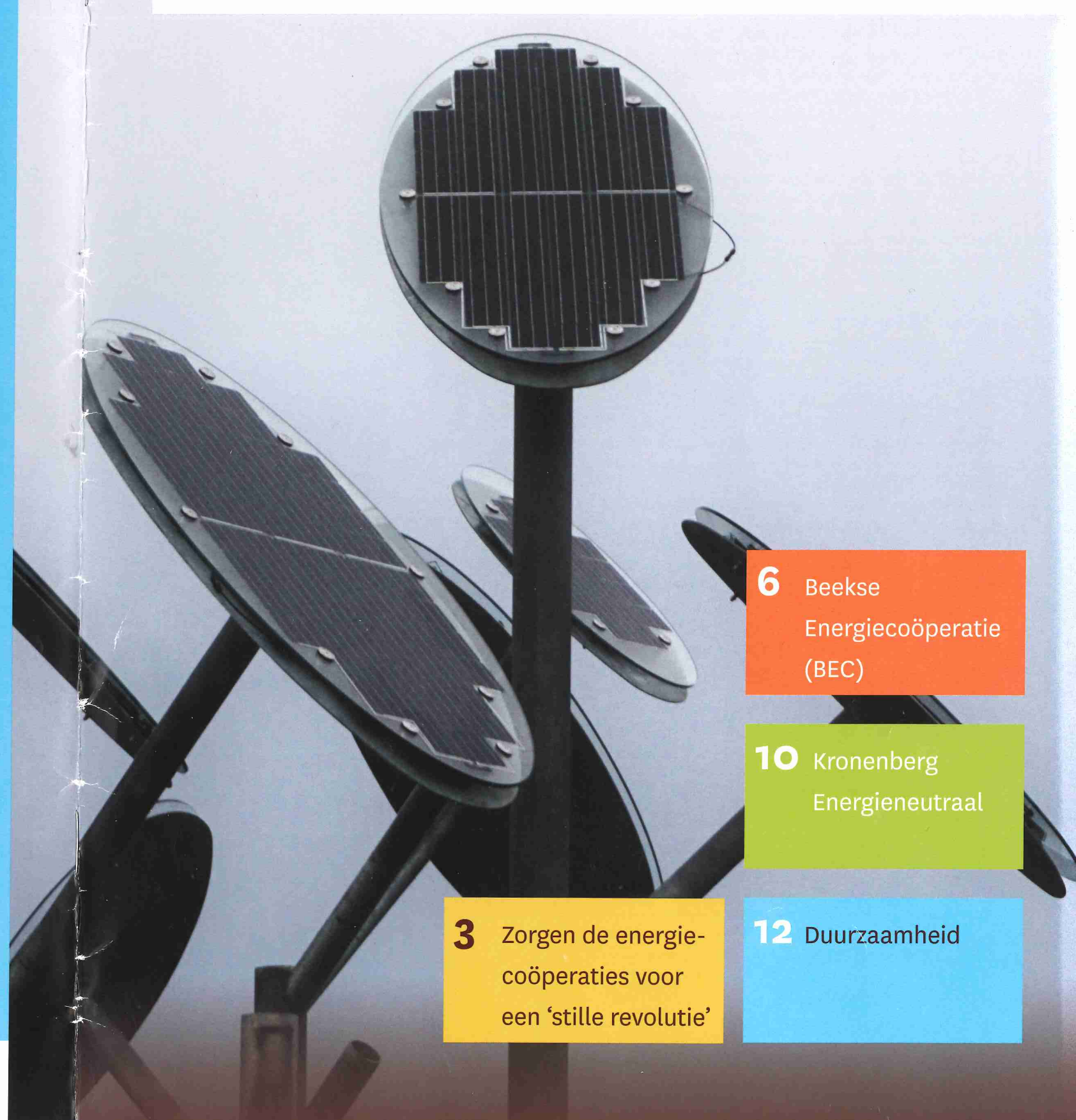
Abonnementen:
Leden van de VKKL ontvangen de Kleine Kernen Krant Limburg gedrukt. Tevens kunnen zij, en andere geïnteresseerden zich via onze website abonneren op onze nieuwsbrief. Op onze website zijn alle uitgaven ook digitaal te vinden.

VKKL
Bemmelstraat 2 | 5961 HN Horst
077-3978503 | info@vkkkl.nl | www.vkkkl.nl

KB nummer: ISSN: 2665-9220

Kleine Kernen Krant Limburg

6 Beekse Energiecoöperatie (BEC)

10 Kronenberg Energieneutraal

3 Zorgen de energiecoöperaties voor een 'stille revolutie'

12 Duurzaamheid

Beekse Energiecoöperatie (BEC)

Als er één onderwerp in de schijnwerper van de politieke belangstelling staat, dan is het wel de energietransitie. Sinds de opstelling van het klimaatakkoord buitelen voor- en tegenstanders over elkaar heen. Het werd één van de belangrijkste thema's tijdens de verkiezingen voor de leden voor Provinciale Staten. Immers, deze Statenleden kiezen de leden van de Eerste Kamer en het kan wel eens verdomd lastig worden als de verdeeldheid die maatschappelijk heerst, doordringt tot de wetgevers.

Er wordt gesproken over Regionale Energie Strategieën en een wijkgerichte benadering om de woningvoorraad los te koppelen van het gas. Om de doelen van het klimaatakkoord te kunnen behalen, zal iedereen z'n steentje bij moeten dragen, daar gaat het in de afspraken rond de CO2

reductie nu juist om en daar worden we het maar moeizaam over eens. Wie betaalt hoeveel en waar zetten we dan de grootste stappen mee?

En terwijl grote strategieën worden bedacht, afspraken worden gemaakt, kaders worden opgesteld, draagvlak wordt gezocht, zijn er bewoners die niet willen afwachten en het heft in eigen hand nemen en zelf hun eigen energieopwekking gaan organiseren.

In dat kader sprak ik met Henny Pelsers, een van de initiatiefnemers van de Beekse Energie Coöperatie in Genhout, een kerkdorp in de gemeente Beek. Mede initiatiefnemer en voormalig wethouder Jan Bijen uit Genhout heeft zelf geen mogelijkheden om zijn dak te voorzien van zonnepanelen. Een ongunstige ligging ten opzichte van de zon en veel prachtige bomen rondom de woning maken zonnepanelen niet renderend. De buurman van Jan echter heeft een groot dakoppervlak, geschikt voor panelen én plannen voor een extra uitbreiding. De burens vinden elkaar al snel in het idee om de panelen dan maar bij de buurman te installeren. En daar blijft het niet bij, want de interesse voor zonnepanelen is groot en de beschikbaarheid van geschikte daken een heel stuk kleiner in het Genhoutse.

Jan Bijen richt samen met dorpsgenoot Henny Pelsers een energiecoöperatie op, als blijkt dat er voldoende deelnemers te vinden zijn voor de aanschaf van een installatie van 600 zonnepanelen. Sjaak de Zeeuw schuift nog aan als penningmeester en daarmee is er een compleet vrijwilligersbestuur actief. Henny (ondernemer, ontwikkelaar zonnepanelen) hanteert inmiddels de voorzittershamer en Jan Bijen is secretaris van de Beekse Energie Coöperatie.

De coöperatie werkt volgens de zogeheten Postcoderoos regeling (ook bekend als de Regeling Verlaagd Tarief). Dit betekent dat alle inwoners van Genhout en de kernen grenzend aan Genhout als lid kunnen deelnemen. Dat deelnemen bestaat uit het investeren in de aanschaf van minstens vier zonnepanelen op het dak van anderen (zonparticipaties). Daarnaast heeft elk lid zeggenschap in de coöperatie over de installatie en verdeling van de opbrengst. De coöperatie is eigenaar van de installatie en ontzorgt de leden (bij aanschaf, onderhoud, technische keuzes, subsidieaanvragen, enz.). "Dat ontzorgen is belangrijk", geeft Henny ons mee. Het is niet eenvoudig om een energiecoöperatie op te richten. Een deskundig bestuur is noodzakelijk, omdat keuzes gemaakt moeten worden ten aanzien van de techniek (een installatie moet 15 tot 20 jaar meegaan), vergunningen aangevraagd moeten worden, afspraken gemaakt moeten worden met de belastingdienst en energiemaatschappijen, en de uitvoering natuurlijk deskundig moet gebeuren om maximale opbrengst te hebben. Er moet een juridische entiteit opgericht worden en een sluitende business case opgezet worden. Al met al een hele ingewikkelde klus, waar de kennis en expertise van de drie bestuursleden goed bij van pas komt. Leden delen dus mee in het rendement van de verkoop van de energie én profiteren van een belastingvoordeel op de energierekening. Zo is het financieel aantrekkelijker om te investeren in zonnepanelen, dan om het spaargeld op de bank te laten staan. En ondertussen waken de leden 10 - 15 jaar hun eigen energie op en laten ze de wereld weer een heel stuk duurzamer achter voor volgende generaties. Daar moet toch iedereen warm voor lopen.

Henny ziet vooral inwoners investeren die al bewust met duurzaamheid bezig zijn, iets ouder zijn en over spaargeld beschikken. Starters hebben de middelen niet.

De kartrekkers (bestuursleden) zijn voorlopers op duurzaamheidsgebied én het helpt enorm bij het binnen halen van investeerders als daar iemand bij zit met enig "aanzien", aldus Henny. Vertrouwen is belangrijk en Jan Bijen is als voormalig wethouder bepaald geen onbekende bij de inwoners van Beek.

De ambities zijn groot bij de Beekse Energie Coöperatie. De aanleg van de eerste installatie start op dit moment en men praat al over projecten in omliggende kernen. Er worden hiervoor informatiebijeenkomsten georganiseerd in de verschillende kernen van Beek.

De opbrengsten van het eerste project komen geheel ten goede aan de investeerders. Het is echter heel goed denkbaar dat gedeelten van opbrengsten in een fonds gestort worden, geld dat besteed kan worden aan projecten in het betreffende gebied zoals de opvang van dakloze jongeren, oplaadpalen voor elektrische fietsen of de exploitatie van het plaatselijke zwembad, waardoor dit behouden kan blijven.

Of, en dat zou de energietransitie nog meer helpen, een gedeelte van de opbrengst gaat in een fonds voor de financiering van duurzaamheidsmaatregelen voor minder draagkrachtigen of voor die starters.

Nu nog heeft de gemeente daar zeggenschap over. Om draagvlak voor verduurzaming te verkrijgen zou het goed zijn om rendementen te investeren in het gebied waar de investeringen gedaan worden. Geef inwoners hier zeggenschap over, dan zijn zij sneller bereid om mee te doen. De boodschap moet goed zijn en inwoners moeten verleid worden, zorg dat je hun belangen dient, dan sla je twee vliegen in een klap.

Nu is Genhout ook wel een eigengereid dorp met sterke onderlinge banden. Inwoners organiseren samen grootse evenementen, waar het hele dorp aan mee doet. Toneelvoorstellingen door alle verenigingen, highlandgames (Genhout ligt immers hoger dan de andere kernen in Beek) en de grote vastelaovesoptocht gewoon de zondag vóórdat carnaval echt van start gaat. Een sterk community-gevoel helpt wel bij het halen van de opgave. In Noord en Midden Limburg starten door dat grotere aanwezige gemeenschapsgevoel eerder energiecollectieven. In Zuid Limburg ziet Henny minder initiatieven van de grond komen. Ook ziet hij op dit gebied een duidelijk verschil tussen landelijk en stedelijk gebied. Het is gewoon moeilijker in de steden.

In Zuid Limburg is de keuze aan alternatieven dan ook weer beperkter. Zon is er de meest voor de hand liggende alternatieve energiebron. Voor wind en biomassa is er gewoonweg te weinig ruimte.

"Kijkend naar de totale opgave moet er nog veel gebeuren", concludeert Henny en het gaat deze initiatiefnemers veel te langzaam en vaak te stroperig. Coöperatieve energiebedrijven kunnen in belangrijke mate bijdragen, stimuleer en ondersteun deze initiatieven. Overheden zouden nog meer dan nu het geval is moeten investeren in bewustwording (verleiding) bij bewoners en moeten investeren in kennisontwikkeling en -deling. En last but not least, zorg voor goede opleidingen. Er is menskracht nodig voor de energietransitie en die mensen moeten we nú opleiden.